

ԹԱՏՐՈՆԸ ԿՐԻՐԱՐԱԿՎԻ
ամեն օր բայց ի կիրակի և տօն
օրերէ :

Գին տարեկան (300 թերթ)
հինգ արծաթ մէճիա ԿԱՆԻՍԻ Կ:
Գաւառաց համար բօսթայի
ծախքը կ'աւելցրվի :

Բաժանորդագրութիւնը ա-
մեն ամսու գլխէն կ'սկսին :

Ծանուցման տողը մէկ ան-
գամի համար 2 դուրուշ է : ա-
ւելի անգամի համար սակար-
կութիւն կ'ըլլայ :

Լրագրոյս վերաբերեալ գրու-
թիւններն պէտք է ուղղել առ
Յ. Յ. Պարոնեան Պահճէ գարու
Ահմէտ Բասիմ բաշա խան թիւ 24:
Ճանրու ծախքը չի վճարված
նամակ չընդունվիր :

20 ՓԱՐԱ

Թ Ա Տ Ր Ո Ն

20 ՓԱՐԱ

ՍԻՐԵԼԻ ԹԱՏՐՈՆ

Բաւական է, բաւական է ինչ որ
խօսեցար Պօլսեցոյ վերայ, բաւական
է ինչ որ ասացիր անոնց մասին, բա-
ւական է ինչ որ անոնց ետեւէն ին-
կար, բաւական է և շատ բաւական .
չնորհակալ եմք որ նեղութիւն կրեցիր
մեզ ծանօթացունելու թէ Բերային
մի սև ագռաւ է կեղծ փետուրներով
զարդարուած, խառնուրդին մի ալե-
ծուփնաւակ, Սէլամըզին մի շատա-
խօս թուխակ, և այլն և այլն . վեր-
ջապէս մեք ևս մեր երկար տարիների
փորձառութեամբ հաւատացինք որ
քո ասածները ճշմարիտ են, որ քո
հազար սուտերի մէջ սպրդեր է և
դժբաղդաբար մի զորդ . բայց բա-
ւական է, մի փոքր ալ քո սյդ օրհ-
նած աչերը մեզ պանդուխտներին վե-
րայ դարցուր, մենք ևս Հայ եմք,
մենք ևս մարդ եմք, մենք ևս քո
անգին լրագրոյդ մէջ մի խոշոր տեղ
բռնելու պատին և իրաւունքն ու-
նիմք, մեր մէջ ևս առ նուազն հա-
րելուն մէկ քեզ կարգացող կայ, մեր
մէջ ևս քեզ սարսափեցունող հսկայ
գաճաճներ կը դանուին :

Տես բարեկամ, դու Պօլսեցոյ պո-
չը չթողնելուդ, անոնք ալ քեզ
կապառնան, կը հայհոյեն և քո թեր-
թը կը դադրեցունեն . ճշմարիտ է
մենք այդ ծայրայեղութեանց չեմք
դիմեր առ այժմ, բայց ցաւելով կը
խոստովանիմք որ եթէ երկար ժամա-
նակ ևս մեր վերայ լուծութիւն պահես,
երդուել եմք ալ քեզ չկարդալ, ալ
հիմայ դու դիտես, եթէ չես ուզեր
օրական հինգ դուրուշդ լինել այս
քէսաթ միջոցներին, շտապէ՛, շտապէ՛,
բայց ոչ, մի շտապեր այդ քան, կանկ
առ և փոքր մի ևս ինձ լսէ :

Եթէ քո պարտականութիւնն է

միոյն աղէկ յատկութիւնները գովել,
և միւսին գէշերը երեւան հանել, ին-
չո՞ւ համար մինչեւ այսօր ոչինչ չես ա-
սած մեր մասին . այո կը հասկնամ որ
չես ուզեր դու ևս Պօլսեցոյ հետ կար-
մըրիլ, խօսելով մեր լաւութեանց վե-
րայ, որովհետեւ փառք Աստուծոյ բո-
լոր աշխարհ գիտէ որ Պօլսոյ մէջ ա-
մեն լաւ ճանչցուած բաների միակ
տիպար Հայ պանդուխտներն են . և
եթէ քո բոլոր գոյութիւնը Սրգոս
դառնայ, համոզուած ես որ պիտի
տեւնաս պանդուխտներին մէջ միայն
առողջութենէն բռնուած հիւանդներ,
գործերի մէջ յուզող պարագորգներ,
հարստութեան մէջ խեղդուած անօ-
թիւներ, տգիտութեան մէջ թաղուած
ուսեալներ, արդարութեան մէջ մո-
լորեալ խարդախներ, և ուրիշ անոնց
նման հազար ու մէկ գովելի յատկու-
թիւն . դիտեմ, կղզամ, կը գուշակեմ
որ մեր ովսնանան կարդալով չես ու-
զեր Պօլսեցի աղբարներէդ ամօթահար
անել . այդ քո կողմէն մի ազնուու-
թիւն է, բայց պէտք չէ նաեւ արդա-
րութիւնը յաւիտեան քողարկել . ու-
րեմն բարեկամ, եկէք հաշտուինք,
ահա տօն օրերը անցան, ոչ մենք ձեր
գէշութիւնները ծաղրենք, և ոչ ալ
դուք մեր լաւութեանց վերայ չար
նախանձով նայիք և եթէ վերջապէս
կը պահանջէք որ մենք ալ որ և է
գէշութիւն անենք, յայտնեցէք մեզ
մի ծրագրով . բայց խնդրեմք չըլլայ
թէ մեզ գինովութեան դատապար-
տէք, որովհետեւ արդէն մեր բնական
տեղերը քարուկիր լինելուն ածուկը
մեր գլուխը սաստիկ զարնէ և այդ էր
պատճառը «գուցէ նշմարող եղաւ» որ
այս տօն օրերին օրօրելով կը քալէինք :

Սիրելի Թատրոն, խոստովանեմք
պահէ հասարակութեան առջև, տես
ինչն է որ մեզ կստիպէ քեզ մեր վե-

րայ խօսիլ տալու : Այս միջոցներին
վերայէ վերայ հայրենիքներէս խրկուած
նամակները մեզ վերջին յուսահա-
տութեան մէջ ձգել են . մինի հայրը
կը գրէ իբր թէ որդին իւր քրտինքով
և մութ տեղ վաստակած արդար հա-
րըստութիւնը անառակութեամբ կը
վատնէ, մի ուրիշի կինը կը գրէ որ
ինք անօթի . անտէր, իւր զաւակաց
հետ երեսի վրայ ձգուած, իւր ա-
մուսինը այս տեղ երջանիկ կապրի,
մի մայր կը գրէ իբր թէ զաւակը այս
տեղ շահաւետ գործի մէջ, զինքը
բոլորովին մոռացել է, մինը իբր թէ
իւր նշանածին խաբել և խեղճ էքսիք
էթէյին ձեռք ոտքը կապել, այս տեղ
սիրուհիների հետ կապրի, և թէ մի
ուրիշն ալ իւր գործերը երեսի վրայ
ձգած, մի վարդապետի, մի եպիսկո-
պոսի նուիրել է իւր անձը, զոհելով
իւր քնտանիքը անոնց քղանցքին, վեր-
ջապէս ո՛ր մէկը ասեմ, անվերջանալի
տրտունջներ և զրպարտութիւններ են
որ կը տեղան մեր վերայ . և դու սի-
րելի Թատրոն, եթէ մեղսակից չես
այս բանի մէջ, ինչպէս կը յուսամք,
պիտի բարձրաձայն քարոզես որ այս
ամենը մի վատ հասկացողութեան ար-
դիւնք է, թէ ասոնք սուտ և ան-
տեղի տարաձայնութիւններ են, ո-
րովհետեւ դու քաջ գիտես որ մենք
ցերեկը ոչ ինչ անող պանդուխտներս
միայն մեծագործութիւններ անելու
համար դիմել եմք Պօլիս, դու ամեն
օր կը տեսնաս որ մեր մէջէն ոմանք
Ազգին պատուոյն նախանձախնդիր
ամեն անպատուութիւն յանձն են ա-
ռել, ոմանք լուսաւորութեան գահը
վեր բռնած, նորա բոցին կայրին, ո-
մանք արդարութեան դրօշակը տա-
նելով նորա բեռին տակ կընկնին, ո-
մանք Ազգին մէջ արհեստները ծաղ-
կեցունելու աշխատելով, փշերի մէջ

կը մարտիրոսանան, ոմանք ուսումնա-
րանները բարեխառնութեանց վերայ
խորհելով իրենց խելքը կը փախցունեն,
ոմանք առաջնորդները բարձր արժա-
նաւորութիւնը քննադատելով, փոսի
մէջ կը խրուին . . .

Ուստի կը խնդրեմք սիրելի թա-
րոն, փութա ախոյեան կանգնիլ ճշ-
մարտութեան, քեզ կը մնայ մեզ յու-
սակաւոր պանդուխտներու վարձը բարձ-
րացունել, սփռիլ մեզ և ամբել
մեր ցաւերը, մի լաւ միջոց ունիս մեր
վերայ գրելու, ինչպէս որ Պօլսոյ ամեն
Հայ գտնուած թաղերը նկարագրե-
ցիր, նկարագրէ նաև Պօլսոյ բոլոր
խաները, բոլոր ասացի որովհետեւ
դժբաղդաբար ամենի մէջ ալ Հայ
կայ. ճշմարիտ է, կզգամք որ բաւա-
կան դժուարութիւն և աշխատանք
հարկաւոր են այս մեծ գործը գլուխ
տանելու համար. բայց մի վհատիր,
այն փշէ պսակը որ պատրաստել եմք
քեզ համար, պիտի սփռի քո բոլոր
կրած վիշտերը:

Գիտեմ որ քս ուր խելքը լաւ կը
կտրէ այսպէս նկարագրութիւններ ա-
նելու. բայց թոյլ տուր քեզ խնդրե-
լու որ չմոռնաս և խաների շինութիւն-
ները նկարագրելու, առէ նաև թէ
ամեն օր Գողգոթայի քանի բարձրու-
թիւնը կեղծմբ կիշնամք. յայտնէ թէ
մարդասպանների արգելանոցները որ-
քան քիչ տարբերութիւն ունին մեր
բնակած խաներէն. թէ մենք ընդու-
նելով անտրտուն լաւ են չարչարանք և
տանջանք որքան արժանի եմք մեր
ծնողաց, ազգականների և ամբողջ
ազգութեան գթութեանը, և թէ որ-
քան անարդար են մեր հայրենակից-
ները իրենց անխորհուրդ և խիստ նա-
մակներով մեր վերքերի վերայ վերք
աւելտունելով:

Քրքան կարելի է երկար և բացա-
յայտ կերպով պարզէ մեր հայրենա-
կիցներին Աւետարանի այն անհերքելի
և օսքը թէ « ոչ միայն հացիւ կեցցէ
մարդ », գուցէ տպաւորութիւն գոր-
ծէ քո գրածը անոնց վերայ, և ազա-
ւանք փոքր ինչ նոցա անհատներ
իւրեւան պահանջներէն:

Այս մեծ գործիս մէջ ինձ շատ
ցանկալի էր քեզ օգնել, սակայն ինչ
օգուտ, բնականէն կաղ ծնելով չեմ
կարող որոշ տեսնալ, և փոքր ինչ
թողով լինելով մեծ դժուարութիւն
կը կրեմ գրելու և այս օրեր ալ ան-
գութ ցուրտը ականջներս խնայունե-
լով չեմ կարող տասը վայրկեան ու-
քով քալել. բայց որովհետեւ Մահ-
մուտ փաշայի ելլալը խանը չեմ բնա-
կիր, քիչ օրէն կը խոստանամ քեզ
հասցունել նորա ճշգրիտ նկարագրու-
թիւնը: Մնաս բարով:

Իմ խորշէն Գատապարտեալ
7 Յունիւլ. 1875. ՀԵՓԵՈՏՈՍ

ՀԻՆ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ԽԱՉԻԿԸ
ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ԳԱՐԻԿԸ
(Շարունակելու ԳԵ ԲԷ 82)

—Էֆէնտիմ ներտիվէնտէն վարն
ուր կայ նը՝ պիրտէն պիրէ վէրի տին
չի՛ տի ցատկիմք ա՛: Պղտի հանքմին
խօրըթան նէթիճէ չարած տիկէր մատ-
տէի տայիր միւզաքէրէի կիրիշմիշ ըլ-
լալն վէ խայրիլի խարար մի տալն ըս-
վոր նըվոր ֆապին մուճիպ կըլլայ:
Այսու աղագաւն կու փափաքիմ ուր
էվիլէն էմիրտէ պղտի հանքմին խայր-
ը մատտէն բարէով նէթիճէ մին ա-
ծենք:

Էֆէնտիմ մեր տէր աղբօրը կալ-
լած մալիւմթն մուճիպովն . . . ա-
ղային աղան անճախ 25 տարու մի
կայ, ետխըրը վէ խօրթուածքն ու
թէրպիրն ու հարաքէթն ու թէրպի-
յէն լայրիմք է, իշկիւզարութիւնն
ալ ինչէիս մին է ուր աշխրքիս վրայ
գործն ուր ուր ցամքի նը՝ միւճէտտէ-
տէն գէօրծ իճատ կանէ, նէթիճէի
քէլամ՝ ըմմանոցը բան մին ըսեմ,
հին աշխրքի մարդ չէ, լուսեղէն աշ-
խրքին մարդոց մէն է: Ֆիլ վախի
տեսնողը կըսէ ուր կու կրէ: Քարն ուր
ղիմէ նը՝ ինկիլիզու լիրայէ ուր կու-
թափէ: Վարիյէթին ալ շտակը ձեռ-
պը կուտոյ, վէ այո պտտածաւն
թրախումայի ապէս խօրըթայ ալ
չարին: մեզավիթօրս շտակն աս խու-
սուին շատ մինաօիպ տեսած եմ: Է-
կէր թը էմր ուրէյ ուր կանէք իսէ նը՝
սէպէպով մի ֆէօս թէչրիֆ կանեն
ու կու տեսնէք:

—Ամա Գաբիկ աղա էյեր քի ի-
րաւ հրամանքիդ ըսածին պէս է
նէ՛՝ առկէ աղէկ ալ փեսայ ալ չըլլար
ամա քուզում Գաբիկ աղա, աճապա
ասոնց տունին հէքիմը ո՛վ է, պարէ
էթրաֆիլը մը ուսուլիկով մը հասկնա-
յիր քի՛՝ աղան հիլլէթ միլլէթ բան մը
ունի՛՝ մի, զէրէ՛՝ հիմակուան աչքը բաց
ճահիլները ֆէսֆէսէի հալի մէջ են
կըսեն կոր: Աղաս վրանին տամշա չի-
գայ որ հասկնաս:

—Աստուած օրհնեսցէ, այդ օրհ-
նեալ գերդաստանը սատանայական ու
րոգայթի մէջ ինկած չէ:

—Ճանրմ էֆէնտիմ, ի՛շ կու խօ-
րըթես ուր աղուն եանաղներն պուր-
սայու շէֆտալի է ուր կու մանի: Է-
թէ ուր ատէնի հիլլէթ մին ուր կալ-
լէ նը՝ կու տեսնի ու զաննս կու կան-
չի: Էֆէնտիմ քէրէմ արէ ըմմանու-
ցըդ եանաղին սէպէ թը իւշիւնճիւ
տէրէճէն ուր լինայ ալ ատոր ըսելիք
մի կայ ուր:

—Էյ չէ ամա, հէհ հէհ հէհ հէհ.
աման բէք աճայիդ կը զուրցես Գա-
բիկ աղա:

—Էֆէնտիմ քէրէմ արէ, ան ուր
ուր էմալն ուր մէյտանն ուր կու կե-

նայ նը՝ ոտքդ պագնիմ՝ աղան ուր
գալու ուր ըլլայ նը՝ մէյ մի տղուն
նայէ ու մէյ մի ալ այնան նայէ՛:

—Անանկ է նէ աղջիկ տես պիտի
դան:

—Աստուած օրհնէ հէմ աղջիկ
տես կըլլայ հէմ ալ փեսայ տես՝ եր-
կու մէկ օր կըլմնայ տէ՛՝ քէտէրն ալ
ուրախութեան կը փոխուի: Լագին
Աստուած օրհնէ բարեպաշտ հանքմ
էթէ մեր բարեպաշտ Գաբիկ աղան
շնորհք ընէ աէ միւս սենեակն քիչ
մի՛՛ երթայ նէ՛՛ ձեր բարեպաշտութեա-
նը՝ մասնաւոր խայրը խոստովանու-
թեան պէս բան մը ունի:

—Ճանրմ տէր պապա, ըմմանքդ
ալ ինկիլիզու բօլիթիքա կանես մե-
ղավիթօրիս, էֆէնտիմ ըու պէ ըու է-
մր արէ:

—Տէր պապա աճապա խե՛ր բան է

—Հապա հապա աստուած ան-
փորձ պահէ, ես հրամանքիդ խե-
րիդ բան չեմ խօսեր:

—Մեր բարեպաշտ Գաբիկ աղան
Աստուած կէնճ արեւը պահէ վերջին
ծայրը բարեօրտ՝ ցաւ սիրտ, ընտա-
նիքի վրայ հոգի աւող թէրպիլէի,
գործունեայ, խելացի, տարիքը օր-
թա, վարիյէթն իր Հալին կէօրէ,
խօսքը խօրթան գիտցող, սա ի՛նչ
ըսեմ սա աստուած ընտիր օրհնեալ
գերդաստանին արժանաւոր անձ մը,
սէպէ քի ինճօրին կէսը ան՝ կէսն ալ
ձեր բարեպաշտութիւնն է:

(Շարունակելու)

ԲՐԷՆՍ ՏԸ ՊԻՉՄԱՐԳ

ԵՒ

ՍԷԼԱՍՄԵՋԻ ԹԻԽՍԻՋԻՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

(Շարունակելու ԳԵ ԲԷ 83)

Պիսմարդ իշխանն այս միջոցին ար-
դէն հոտ մ'առած էր, Նաբօլէոն եր-
րորդին յանակնկալ Գալուր կոմսին
հետ միանալէն, և ինքն ալ նոյն մի-
ջոցին թէ և դաշնակցական և անձ-
նուիրօրէն բարեկամութիւն հաստա-
տեց սակայն չկրցաւ այս գաղտնիքն
իմանալ մինչև 1868:

Նաբոլէոն կայսրն այս բաղկացեալ
գաղտնիքն իմանալուն պէս՝ իր գոր-
ծը լմնցած համարելով բարեկամական
ձեռօք կառկառեց Աւստրիոյ կայսեր և
հաշտութիւն կնքեց:

Նաբոլէոն երրորդ վինի վախճա-
նի կարճատեւ պատերազմին երբ Բա-
րիդ գնաց, փութաց իր առաջին նա-
մակն ուղղել յիշեալ խորհրդարանին
որով կը խնդրէր քաղաքական գաղտ-
նի յարաբերութիւն հաստատել իր
և նորա, մէջ յիշելով միանգամայն որ
կոմս Գալուրին շնորհիւր կրցեր է ար-
ժանանալ այս ամենամեծ փառաց:

Թիւյսիւզեան խորհրդարանն կայ-

սերական այս նամակն ընդունածին պէս՝ ուստիկ յուզուեցաւ և մեծապէս զայրացաւ, իր քաղաքագիտական գաղտնիքը երկրորդ անձի մը հազարգուած ըլլալուն համար:

Ուստի՝ յանդիմանական նամակ մը գրեց Գալուր կոմսին որով ծանուցէր թէ խորհրդարանը դադրեցուցած է քաղաքագիտական խորհուրդներ հազարգել իրեն: Կոմս Գալուր երբ խորհրդարանին այս նամակը կընդունի, յանկարծակիի կուգայ, և անա՛յս է Գալուր կոմսին անժամանակ մահուան մի միայն պատճառը որուն վրայ Եւրոպիոյ բոլոր գահիքներն ու քաղաքագետներն իրաւամբ ցաւեցան:

ԿԵՏԻԿ ՓԱՇԱՍԻ ՆԱՄԱԿԸ

(Շար տես թիւ 83)

Յիշեալ խմբագիր Էֆէնտին՝ հուսկ ամենեցուն կը յայտարարէ իւր կողմանէ ևս համայն աշխարհի թէ՛ ինքը արդէն ապահով և վստահ ըլլալով Կարապետ Էֆէնտիի կողմանէ իրեն տրուած սոյն ծանօթութեանց վրայ՝ պարտք կը համարի իւր կողմանէ ևս կանխաւ չնորհակալութիւն մատուցանել թաղ. խորհրդոյ Մեծ. Անդամոյ՝ և մասնաւորապէս Կարապետ Էֆէնտիին (·), որ ամեն աշխատութիւն (·) և մինչև իսկ իւր անձնականէն դրամական զոհողութիւն (· · ·) յանձն առնելով, Աղդ. կալուածական դեփուարակնճիւն խնդիր մը այսպէս կարգադրել տալ յաջողութեամբ է՝ ևն:

Փունջ կը յարէ դարձեալ, «Կարապետ Էֆէնտիի ազգասիրութիւնն ու ձեռնհասութիւնը ի վաղուց ծանօթ է եղեր իրեն, և թէ՛ նոյն իսկ այդ պատճառաւ կը փափաքի եղեր որ, Եկեղեցւոյն շինութեան գործոյն մէջ ալ գտնուի և ի գլուխ տանի. և չհրաժարի յանգէտս եղած զրոյցներէն ժշտանալով ևն:

Մեծ. խմբագիր, փունջի . . . խմբագրին սոյն զուտ սնտոի շողոքորթական յօդուածին պարունակութեան ճշմարտութեանն ու ստույգութեանն համար հրապարակաւ անկեղծ և անաչառ վկայութիւն մը տալու իրաւունքն ու պարտականութիւնը եթէ բնական իրաւամբ ուղղակի մեզ կէտիկ փաշայի ֆաղեղոցս կը պատկանինէ ստուգիլ՝ ստորագրեալքս՝ ահա սոյն պարտականութիւնը ըստ օրինի կատարելու համար, մաքուր խղճիւ և անաչառ գիտակցութեամբ կը վկայեմք համայն աշխարհի առջև թէ՛ Միքայէլեան Կարապետ Էֆէնտիի Անձնական առաքինութեան, և իւր ընկերակից պաշտօնակցաց թաղային պաշտօնէութեան արդիւնաւորութեան վրայ յիշեալ թերթի սոյն հրապարա-

կային վկայութիւնը՝ հիմնովին շինծու՝ սուտ՝ և ծայրայեղ շողոքորթութիւն է պարզապէս: Ո՛չ յիշեալ անձը (կարապետ Միքայէլեանը) իր անձնական գրպանէն մէկ ստակ առած է՝ և ոչ ուրիշ ու է մէկը, և ո՛չ ալ հաւատարմապէս աշխատած են մեր թաղական պաշտօնեայք բնաւ, այլ՝ յանուն նոյն տխուր վիշտակին, 2000 ոսկւոյ չափ մեր թաղային հարստութիւնները փճացուցած են փունջի սոյն Անձնուէր և Առաքինի (մեր նախորդ և ներկայ) պաշտօնեայք: Եւ ճշմարտութիւն այս է ստուգիլ թէ՛ Կէտիկ փաշայի թաղը ևս՝ Պոլսոյ շատ մը թաղերուն նման և անոնցմէ աւելի թշուառ և հարքստահարեալ թաղ մ'է՛ ՚ի շնորհս ներկայ և նախորդ մեր պաշտօնէից պարտազանցութեան:

(Շարունակելէ)

ԼԱՆԿԱ ՊՕՍԹԱՆԻՆ

ՊԱՆԸՃԻ ՊԱՏՈՒԵԼԻ ՄԸ

(Տես. թիւ 82)

Հրեշտակացեալ կամ վերացեալ պատուելին հետեւեալ օրը կանուխ . . . աղային մաղաղան կուգայ, և կսպասէ նորին գալստեանը, նոյն միջոցին պարոն . . . որ գրէթէ հոն միշտ կը գտնուի:

—Պատուելի, այս անգամ գործը բէք ծանրէն բռնեցիր վախճամ որ պիտի ճտթի, զի . . . աղան ի բնէ թոյլ բերան է, ստակ ճարելու համար կենէն ասոր անոր կը զուրցէ, գէրէն աս առտու անանկ ձայն մը հասաւ ականջին:

—Խէր ըլլայ պարոն . . . ի՞նչ ձայն եկաւ քեզի:

—Ճանրմ պատուելի հրամանքդ անոր բնաւորութիւնը լաւ մը չես գիտեր: Պարէ առաջ ինձի իմացունէիր նէ՛ ես հրամանքիդ ուրիշ կերպ խորհուրդ կուտայի, այս մարդը ոտակ չունի, ունեցածը եկամուտ, անշարժ կալուածք է որոնք դեռ վրան ալ դարձած չեն. այս մարդը 1500 լիրա կիւլ եաղիի ստակ ուսկից պիտի գրտնէ, հարկաւ կամ . . . ին պիտի ըսէ կամ . . . էն պիտի ուղէ անոնք ալ պատճառ պիտի հարցնեն, ասոր բերանն ալ թոյլ է բսինք ես՝ եղեղութիւնըձեր դանձուն գաղտնիքը պիտի յայտնէ և պիտի ըլլայ աղտոտ բան մը, անոնք ալ պիտի ըսեն որ, չօճու խը խաբեր են ձեռքէն ստակներն աւելր են պարտքի տակ ձգեր են ևն: Ահա ճիշդ այնպէս եղեր ես՝

—Պարոն . . . ես քեզի հանճարեղ մէկը գիտէի բայց հրամանքդ ալ տղայ ես եղեր, այս գործին մէջ մա-

տըն Աստուծոյ կայ, ես սատանայական գործառնութիւն մը չունիմ իմ յոյսս ընդ երկնայնոց է, ասոր հաւատք ընծայողը կը շահի, թերեհաւատութիւն ընողը կը կորնչի:

—Ճանրմ պատուելի ստոնք շատ աղէկ ամա, հիմայ միւսներն իմ եախաս պիտի բռնեն քի՛ դուն սեպեպ եւ զար տէ՛ պատուելին բերիւ բանկ ու նանկ ըրիւ, ես ի՞նչ պատասխան տամ հրամանքդ ալ գանձին գործը ամա երկնցուցի հա՛: Սահալթ մը առաջ հանէիր նէ՛ ո՛չ սա խօսքերը կըլլար, ալ ստակի նեղութիւն կը քաշէինք, կէսէ ինչ է նէ՛ սա գանձը մէյ մը դուրս ելլայ: Աճապա քանի՞ ոսկի կայ կըսես պատուելի:

—Ըստ կարծեցեալ երեւութին 200,000 լիրայէն աւելի է պակաս չէ:

—Աման պատուելի սուրբ աղօթութիւք խայրէք բրէ Աստուած սիրես սահալթ մը առաջ հտնէ:

—Աղէկ կըսես ամա ի՞նչ օգուտ որ մէյ մը թըլլսմը խորտակեցաւ:

—Ամա երկան կընես կոր պատուելի:

—Ատ ի՞նչ է կուրճ ունիք ի՞նչ ունիք իրարու հետ:

—Վա՛յ աղաս հրամանքէք, հիչ եո կուր կընեմ մի՛ բարկութիւն ըսուած բանը կենացս մէջ չեմ ունեցած, ինչպէս ըրիք կիւլ եաղիին գործը:

—Պատուելի, ստակին համար պէտք եղաւ որ . . . ին ըսեմ, ան ալ . . . ին ըսեր է հիմայ եւեր կը սեն կոր քի՛ քեզի խաբեր են, աճապա կիւլ եաղիսիդ բան մը չե՞ս կընար ընել պատուելի: Թող ըլլայ տէ՛ քիչ մը երկար ու դժուար ըլլայ ի՞նչ ընենք բան մը քի՛ ստակ առնելու ուրիշ տեղ մը չունիմ:

—Աղաս անանկ է նէ՛ ես միջոց մը չեմ երեւար տէ՛ սա տարածայնութիւնը մէյ մը վերջանայ անկէ ետքը գործի կսկսիմ, զէրէ՛ թըլլսմը սախտեցաւ, շնել տէ տեղը բերելը մարմնաւոր մարդու գործ չէ, ամա՛ վախճամ քի խըմէթդ թէփմիշ ընես տէ՛ ուրիշի մը խըմէթ ըլլայ:

—Աման պատուելի ի՞նչ կըսես:

—Աղաս, որովհետեւ ասանկ երկնային խըմէթները գաղտնի մնալու են որ չաւրուի, չենէ ոսկին քէօմիւլրի կը դառնայ, հէլպէթտէ ըսած ալ ես: Ասիկայ անանկ բան մըն է քի թատրոնը իմացածին պէս՝ գործը մեռաւ ըսել է:

ԴՈՒՆ

ԾԱՆՈԹՅԱՆՈՒՆՔ

Հայերէնի ու ֆրանսերէնի համալսարանի մէջ կը փափագի վարժարանի մը մէջ ուսումնասիրելու իրենց և կառավարչութեան պաշտօն վարել:

Պէտք ունեցողը յրազրոյս գրասենեակը դիմելու է:

Ազգային վարժարանաց մէջ Հայերէնի ու Գաղղիարէնի դաստիարակութիւն ընելու պատրաստ մէկը կայ:

Լրագրոյս գրասենեակէն տեղեկութիւն կը տրուի:

Հայերէն և գաղղիերէն լաւ գիտցող և տոմարակալութենէ տեղեկութիւն ունեցող 20 տարեկան երիտասարդ մը կը փափաքի վաճառականի տան մը մէջ երկրորդական կարգի գրագրութիւն ընել հանգերձ նամակագրութեամբ, խիստ չափաւոր ամսականով:

Ուզողը մեր գրաստանէն կրնայ լիովին տեղեկութիւն ստանալ:

Արքէճի իսկէնսինտէ տէմիքճի մաղապարդներն իթթիսալինտէ պուլունան մաղաղատա սօպա վէ մութալա իշին ֆարաթի վէ Նիւրաթըլ մատէն քէօմիւրիւ սաթըլ մաղաղատ օլուպ, թէշրիթէ րաղպէթ պուլունան զէվաթըն հէր հալտէ խօշնուտ օլաճաղարը իլան օլունուր:

ԲԱՌՆԻԿ ՍԵՖԵՐԵԱՆ

Ստամպուլի կողմերու համար գործածելի՝ կէս մասուրա ջուր կայ ծախու, յարմար գնով:

Ուզողը մեր գրասենեակէն պէտք է տեղեկանալ:

Ինսանա արիզ օլան սըզը իլլէթի սօուքտան հասըլ օլմա իսէտէ պուլ քէմիք իշինտէ հէնուզ պիր սարը սուտան իպարէթ տիր. ֆաղաթ պուլունան պաղըլարընըն վազթը կէշմիշ վէ լայըգըլա թէմէլ թուլմուշ վէ պաղըսը թէթիլէ քէմիք արասընտա քալմիշ աղըրյա պաղաճաճ մալիւճէ օլունուր վէ հըլզ Ալլահ թաալա եա նուղուլ իլլէթիինտէն վէ մէրագտան վէ միւլահազաաան հասըլ օլան եէլտէն պաղազա եալմընը սօուգտան հասըլ օլան տօգուզ օն սէնէլիք օլտա տալի եինէ չարէսի պուլունուր, վէ էօքսիւրիւկէ վէ կէօյիւս քանըկընա վէ պէլ կէվշէկիլիկէն վէ մաղաթտա բէյտահ օլան սըզըյա վէ մայասըլա վէ գարնընտա քի օլան պասուր եէլի վէ սանճըյա մալիւճէ վէրմէք իւզըրէ մէշհուր ուստա

Սիմոն պուլունուր Մահմուտ բաշա ճամիսինն ալլուսունտա օրթատաքի քահվէտէ. իգթիզա իտէնլէրէ քահվէտէ մէզըլիւրէ միւրաճաաթ իթմէլի. վէ իճապընա կէօրէ թարիֆ վէ էտվիյէսինի պագմագ իշուն պուլունտան ագտէմ իլան իթմիշ իսէ տէ մէզըլիւր իլլէթին իլալիսի իշին պուլ տէֆա եիւնէ իլան իտէր:

Վէ գասըք իլլէթինն իճրասընտէ պուլունուրուզ:

Պիր այլըքտէն ալթը սէնէլիք չօճուկէրին էօքսիւրիւքէրին տիշարտան իճրասընտէ պուլունուրուզ: Վէ սըզը իլլէթի 24 սահաթտան տըշարը չըգաւըրըլ:

ՀՈՒՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ք Ն Ն Ա Կ Ա Ն

ԿՐՕՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

Տ. ՍԱՀՈԿ ԲԱՀԱՆՍՅԻ Տ. ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Սոյն երկատիրութիւնը որ տպագրեալ է հրամանաւ Ս. Պատրիարքի և Կրօնական Ժողովոյ, կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով, գին 18 ղշ. շատ խոնողին զեղչ կըլլայ:

ԳՐՈՑ ՈՒ ԲՐՈՑ

ԵՒ

ՍԱՍՈՒՆՑԻ ԴԱԻԹ

ԿԱՄ

Մ Հ Ե Ր Ի Դ Ո Ւ Ռ

ԾՐԱԳՐԵԱՑ

Գ. Վ. ՍՐՈՒԱՆՉՏԵԱՆՑ

Հայաստանի հնախօսութեան վերաբերեալ սոյն գրքովը որ ամեն ազգայնոց ուշադրութեանն արժանի է, կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով և Պահճէ գաբու սուճի Պօղոս աղային խանութը գին 3 ղշ:

Ե Ղ Բ Ա Յ Ր Յ Ա Կ Ո Ր Ո Ս

ՀԵՂԻՆԱԿ

Պ. ԲՕԼ ՏԸ ԲՕՔ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԱ

Մ. Խ. ԵՒՄԵՆԻ ՃԵԱՆ

ՀԱԶԱՐ ԵՒ ՄԻ ԱՌԱԿԱՒՈՐ ԲԱՆՔ

Ի ԳԱԲՐԻԷԼ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԷ

ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Տպագր. Արամեան

Կեդրոնատեղին է Գրատուն փաբիզը Յակոբեան լոյն թիւ 13 (Ի

Չաքմաքճըլար Էօքուշու 6): Կը ծախուի ամեն գրավաճառաց քով և մասնաւորապէս ի Գրատան Պաղտատար աղայի Արապեան ի Մէրճան չարշի թիւ 39:

Գին հատին. 2 ֆր. թղթեայ

« « 3 « կաղմեալ

« « 2 ֆր. 50 կաշեկազմ

ՌԱՍԻՆԱՅ

Մ Ի Հ Ր Դ Ա Տ

ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԻՆԳ ԱՐԱՐՍ

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՐԵՅԻՇԱՏԱԿ

ՄԿՐՏԻՉ ՏԱՄԱՏԵԱՆԻ

Այս ողբերգութեան ոճը յանկուցիչ և սրտաշարժ լինելէն զատ՝ նիւթն ալ մեր ազգային պատմութիւնէն առնուած լինելով, ամեն Հայ ընթերցասէրներու ուշադրութեանը արժանի է:

Կը ծախուի ամեն գրավաճառաց քով 5 դահեկանի:

Ա. Տ Ը Պ Է Ի

ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՔ

ԾԱԾԿԵԼՈՑ

ԿԱՄ

ՊԱՏՄ ՈՒԹԻՒՆ

ԹԱԳՈՒՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ

Որ ի նախնի ժամանակաց հետէ

մինչև ցայսօր

թարգմանեաց՝

Ն. ՃԻՎԱՆԵԱՆ

ՏԵՏՐ ԺԵ.

Թերթ առ թերթ կը հրատարակուի շաբաթը մի անգամ: 15 երրորդ տետրն ալ հրատարակուեցաւ: Կը ծախուի ամեն գրավաճառներու քով և կամուրջի գլխուն պարագան 40 փլոյ գնով:

ԱՍԸԼ ԳԱԶԱՄԻՍ

ԵԱՆԻ

1875

ՍԵՆԵԻ ԻՍՍՎԻՅԷ ՄԱՍՈՒՍԻ

ԻՍԹԻԲԱՃԱԹ

(Իլալէ)

ՆԻՅԷԹԻՆ ԳԸՄՄԷԹԻ

Մաթպատի Արամեան

Առաջիկայ 1875 տարւոյն Գաղամիան Արամեան տպարանը գեղեցիկ տառերով տպագրուած կը ծախուի 2 ղուրուշի կեդրոնատեղին է Գաղափեան գրատունը:

ԽՄԲԱԳԻՐ ՏՆՕՐԷՆ

Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ե. Մ. ՏՆՏԵՍԵԱՆ

ՊԱՀՉԷ ԳԱԲՈՒ ԷՍՍՏ ԷԹԷՆՏԻ ԽԱՆ ԲԱԿԱ